
Goranka Horjan
Etnografski muzej
Zagreb
ghorjan@emz.hr

UDK 069.64:7.025](497.521.2)
7.025.4:069](497.521.2)
Pregledni rad
Primiđeno: 18. rujna 2017.
Prihvaćeno: 25. rujna 2017.

Etnografski muzej – Strateški umrežena materijalna i nematerijalna baština za pametan razvoj

- Autorica donosi prikaz projekta obnove i modernizacije Etnografskog muzeja, koji je dobio financijska sredstva temeljem prijave na poziv *Priprema i provedba integriranih razvojnih programa temeljenih na obnovi kulturne baštine*. Program ima za cilj promociju i povećanje vrijednosti kulturne baštine samog spomenika i šire urbane cjeline, a integrirani projekt ostvarit će povećanje obima i vrsta proizvoda i usluga muzeja i projektnih partnera te povećanje broja posjetitelja po završetku projekta. Prateći prihvaćene nacionalne i europske strategije za muzejsku djelatnost, nove trendove razvoja muzeja u 21. stoljeću i društvenu odgovornost vezanu uz rad s korisnicima i publikom, Muzej nastoji odgovoriti na nove izazove, a posebno one vezane uz gospodarske učinke i povezanost s kulturnim turizmom.

Ključne riječi: Etnografski muzej (Zagreb)
obnova kulturne baštine, kulturni turizam

UVOD

U studenom 2016. Etnografski muzej i Hrvatska gospodarska komora potpisali su ugovor s Ministarstvom regionalnoga razvoja i EU fondova za sufinanciranje projekta *Obnovljena baština za pametan i održiv razvoj u hiperpovezanom svijetu* koji uključuje uređenje spomeničkoga kompleksa od tri zgrade s unutrašnjim dvorištem i pomoćnim prostorima. Projektom će se obuhvatiti uređenje zgrade i novoga stalnog postava Etnografskoga muzeja, nadogradnja Hrvatske gospodarske komore s novim postavom Muzeja gospodarstva te uređenje zajedničkoga

dvorišta za komunikaciju i prihvat posjetitelja kao i prostora za različita događanja. Osim toga na zasebnoj lokaciji uredit će se dvorišna zgrada u Kačićevoj za potrebe muzejske čuvaonice, restauratorskih radionica i uredskih prostora.

Za izradu potrebne dokumentacije dodijeljena su sredstava Europskih strukturnih i investicijskih fondova u iznosu od 6.094.300,00 kuna koja će se iz Operativnoga programa Konkurentnost i kohezija sufinancirati u maksimalnom iznosu od osamdeset posto. Projekt na izvrstan način povezuje kulturu i gospodarstvo slijedeći strategije na europskoj, nacionalnoj i gradskoj razini. Uz veliku podršku osnivača Grada Zagreba Etnografski muzej će dobiti novo ruho, a jedna od najljepših secesijskih zgrada u Zagrebu postat će jedinstvena atrakcija za građane i brojne turiste. Projekt su podržali i Ministarstvo kulture Republike Hrvatske te Turistička zajednica Grada Zagreba.

STRATEŠKO OKRUŽENJE PROJEKTA

Uvjeti za potpore iz EU fondova podrazumijevaju da se projekti ulaganja u spomenike kulture i muzejske sadržaje u njima oslanjaju na ciljeve iz relevantnih strategija na svim razinama. Projekt svoje uporište pronalazi u relevantnim europskim, nacionalnim i lokalnim strategijama bez kojih se danas ne može odvijati muzejska djelatnost. Projekt Etnografskoga muzeja u partnerstvu s Hrvatskom gospodarskom komorom ispunjava sva tri prioriteta koja su definirana Strategijom Europa 2020, a to su pametan, održiv i uključiv rast. Učinkovitom upotrebom vlastitih resursa, uvođenjem novih edukativnih sadržaja i osiguranjem pristupa osobama s invaliditetom projekt, uz doprinos regionalnom razvoju odnosno gospodarskom rastu i zapošljavanju, unosi i novu dimenziju društveno odgovornoga muzeja.

Integrirani projekt kao rezultat donosi obnovljena dva pojedinačno registrirana zaštićena materijalna kulturna dobra nacionalne važnosti, jedno uređeno kulturno dobro u sklopu zaštićene spomeničke cjeline, zbrinute i javnosti dostupne zbirke koje su zaštićene kao nacionalno materijalno kulturno dobro i zbirke koje su zaštićene kao nematerijalno kulturno dobro na listi UNESCO-a, što će doprinijeti pametnomu rastu uz razvijanje ekonomije utemeljene na znanju i inovaciji. Novim tehnološkim rješenjima, koja su inkorporirana u obnovljene spomenike baštine unutar projekta kao rezultat suradnje s IT tvrtkama, projekt doprinosi promicanju digitalnoga društva.

Otvorenjem stalnih izložbi u obnovljenim spomenicima zajedno s pratećim aktivnostima Etnografski muzej će zajedno s partnerima polučiti znatne i mjerljive gospodarske učinke kroz povećanje broja posjetitelja i otvaranje novih radnih mjesta. Brojni novi sadržaji koji se planiraju uvesti ovim projektom koristit

će kulturu i kulturne sadržaje kao poticaj rastu i zapošljavanju što se vidljivo naslanja na Europsku agendu za kulturu.

Republika Hrvatska je ulaganje u kulturnu baštinu povezala s ciljem povećanja njezina doprinosa turizmu. Stoga je u svim pozivima na liniju 6c kao preduvjet navedena podrška turističke zajednice.

Strategija razvoja turizma Hrvatske 2013. – 2020. je kulturni turizam prepoznala kao iznimno važno područje i prognozira njegov dalji rast te ukazuje na njegovu važnost za budućnost ukupnoga turističkog sektora Hrvatske. Hrvatska posjeduje iznimno bogatu kulturno-povijesnu baštinu, međutim ona je malo u potpunosti turistički valorizirana i uključena u cjelokupnu destinacijsku ponudu. Glavni strateški cilj razvoja hrvatskoga turizma do 2020. godine jest povećanje njegove atraktivnosti i konkurentnosti, što će rezultirati ulaskom u vodećih 20 turističkih destinacija u svijetu po kriteriju konkurentnosti. Projekt Etnografskoga muzeja razvija se u skladu s tim strateškim smjernicama jer će se njegovom provedbom stvoriti novi turistički sadržaji, obnoviti kulturna baština te bolje promovirati cjelokupna turistička ponuda.

Izvjesno je da će projekt privući nove investicije. Ulaganjem sredstava u obnovu kulturne baštine kao i ulaganja lokalnih poduzetnika u unapređenje svojih proizvodnih kapaciteta i novih proizvoda čini Zagreb mnogo konkurentnijom i zanimljivijom turističkom destinacijom. Novi ugostiteljski objekti, muzejski i galerijski prostori, smještajni kapaciteti, suvenirnica, kušaonica itd. sve će to biti nove usluge i proizvodi koji će doprinijeti ostvarenju cilja povećanja turističke potrošnje na obnovljenim lokacijama Muzeja. Naime, ulaganjem u razvoj raznovrsne ponude inovativnih proizvoda kulturnoga turizma, uz njihovu intenzivniju i specijaliziranu promociju i prodaju, kroz projekt će se razviti nekoliko novih turističkih proizvoda i usluga.

MUZEJ U MREŽI

U tehnološkom okruženju 21. stoljeća koje karakteriziraju novi oblici komunikacije i poslovanja u virtualnom svijetu kao i primjena novih tehnologija mnogi muzeji preispituju svoju ulogu i pronalaze nove načine interakcije s publikom. Svjetska muzejska organizacija ICOM posvetila je Međunarodni dan muzeja 2018. godine upravo toj temi, a Etnografski muzej se svojim projektom obnove idealno na nju naslanja. Naime, u tijeku je prva faza projekta *Obnovljena baština za pametan i održiv razvoj u hiperpovezanim svijetu* koja podrazumijeva izradu projektne dokumentacije, a nakon koje slijedi provedba investicije. Ovaj projekt očuvanje i prezentaciju kulturne baštine u velikoj mjeri vidi u njezinoj povezanosti s publikom. Zahvaljujući prijašnjim iskustvima stručnjaka Muzeja u

međunarodnim projektima¹ u njega će se uključiti različita ICT rješenja i na taj način stvarati čvrste veze s dionicima u području kulture, ali i drugih sektora.

Projekt Muzeja naglašava nove momente u razvoju publike gdje se komunikacija širi izvan stvarnoga prostora i uključuju sve oblike virtualnoga komuniciranja s posjetiteljima i korisnicima te uzima u obzir novu stvarnost koja se odnosi na visoko povezanu publiku i stvaranje tzv. digitalne snage. Osim uvažavanja komunikacijskoga fenomena u hiperpovezanom svijetu rasprostranjeno je stalno korištenje tehnologija koje nemaju ograničenja vezana na stvarni prostor u kome se nalaze. To podrazumijeva i veću fleksibilnost rada Muzeja što je ključno za realizaciju projekta.

Reprezentativna secesijska zgrada nekadašnjega Trgovačko-obrtnog muzeja, koju je projektirao Vjekoslav Bastl već obnavlja svoje pročelje i krovnište s kupolom prema projektu koji je izradio Hrvatski restauratorski zavod pod vodstvom arhitektice Blande Matice. Ovo pojedinačno zaštićeno kulturno dobro u kojemu je smješten Etnografski muzej sa svojim muzejskim zbirkama mora tijekom obnove pomiriti nekoliko važnih komponenti: očuvati spomeničke vrijednosti u eksterijeru i interijeru, prezentirati bogat fundus muzeja sukladno standardima struke, učiniti muzej dostupnim različitim kategorijama korisnika te ostvariti učinke koji se očekuju od projekata koji se sufinanciraju iz strukturnih fondova. Etnografski muzej prepoznat je kao potencijal koji može doprinijeti prepoznatljivosti Zagreba kao turističke destinacije jer čuva jedinstvene nacionalne kolekcije tradicijske kulture, ali i vrlo značajne predmete drugih europskih i izvaneuropskih kultura.

Ovim projektom u prvoj fazi sufinanciranja iz EU fondova Muzej će izraditi cjelovitu dokumentaciju dok će u drugoj fazi infrastrukturnim radovima na samoj zgradi Etnografskoga muzeja i poslovne zgrade s muzejskim čuvaonicama u Kačićevoj omogućiti adekvatno uređene prostore za obavljanje muzejske djelatnosti. Potom slijedi opremanje prostora, modernizacija postojećih sadržaja te uvođenje novih. Za prezentaciju tih novih sadržaja te za atraktivnu prezentaciju postojećih zbirki muzejski će odjeli biti opremljeni multimedijском opremom, interaktivnim i muzeografskim pomagalicama, vizualnim *mappingom* i drugim rješenjima. Izrada multimedijjskih sadržaja podrazumijeva suradnju sa znanstvenim ustanovama, udrugama građana te s poduzetničkim sektorom, a posebno sa sektorom kreativnih industrija. Ambicije Muzeja u tom su dijelu velike no postoje i jasna ograničenja. Naime u financijskom razdoblju 2014. – 2020. Europska komisija je ograničila ulaganja u pojedinačno kulturno

1 Goranka Horjan sudjelovala je u projektu *eCultValue*, koji je podržao program *Horizon 2020* te je bila idejna autorica multimedijalnoga projekta *Gubec Teatar* koji je nagrađen međunarodnom nagradom *Heritage in Motion*, dok je Zvezdana Antoš sudjelovala u projektu *Karneval - kralj Europe* koji je sufinancirao program *Kreativna Europa*, a dobio je i nagradu *Europa Nostra*.

dobro na 5 milijuna eura što je vrlo mali iznos kada govorimo o obnovama i uređenju muzeja, posebno onih većih koji su smješteni u spomenicima kulture. Stoga je izrada projektne dokumentacije vrlo složen postupak u kojemu treba pomiriti velike potrebe zapuštenoga muzeja, ambicije struke i realne financijske mogućnosti.

Interaktivni programi Muzeja, održavanje tehnoloških rješenja i razvoj komunikacijskih alata s posjetiteljima otvorit će nove vrste radnih mjesta namijenjena mladim stručnjacima. Nova zanimanja poput dizajnera za stvaranje novih iskustvenih doživljaja za posjetitelje ili on-line komunikatora naći će se u novoj sistematizaciji. Već spomenuti projekt *eCultValue*, u kome je sudjelovala autorica, bio je posvećen valorizaciji projekata provodeći istraživanja u sektoru novih tehnologija i baštinskom sektoru. Došlo se do spoznaja da su tri ključna područja u kojima Europa vidi koristi od te povezanosti, a to su čuvanje baštine, komunikacija i obogaćivanje iskustva posjetitelja.

MUZEJ POMAŽE PODUZETNIŠTVU

Osim što muzeji imaju neupitnu društvenu i obrazovnu vrijednost danas sve više baštinskih stručnjaka smatra da imaju i značajan, ali ipak podcijenjen gospodarski potencijal. Naravno ne u direktnom obavljanju gospodarskih djelatnosti, što bi ih uklonio s proračunskoga financiranja, već u onoj produktivnoj povezanosti kulturnoga i poduzetničkoga sektora. U Etnografski muzej će se uvesti novi popratni sadržaji kao što su muzejska trgovina u obnovljenom ulaznom dijelu ili ugostiteljski sadržaj smješten u prostoru rekonstruirane terase. Za uvođenje popratnih sadržaja nužna je suradnja s poduzetničkim sektorom. Muzej će se povezati sa subjektima maloga i srednjega gospodarstva koji posluju u djelatnostima dizajna, djelatnostima izrade suvenira baziranim na autentičnim tradicijskim predmetima te predmetima vezanim za suvremenu supkulturu. Za stvaranje turističke ponude i oblikovanje novih aranžmana, nužna je suradnja s Turističkom zajednicom, agencijama i turističkim vodičima, hotelima i prijevoznicima kao i pružateljima ostalih pratećih usluga.

Projekt je usmjeren na stvaranje poveznica s dionicima u području kreativnih industrija i novih tehnologija te onima izvan sektora kulture kako bi se ostvario očekivani pomak u povećanju broja novih posjetitelja i osiguralo višestruko posjećivanje domaćih korisnika. Također će umrežavanje na ovakav način omogućiti razvoj novih proizvoda i usluga, posebno u suradnji s ICT sektorom, i to u prvom redu razvoj softverskih rješenja za interaktivne sadržaje, zatim industrije igara, razvoj on-line komunikacije koja će privući i veliki broj virtualnih korisnika te kroz on-line usluge također povećati prihode Muzeja. U

pratećoj zgradi opremit će se radionice u kojima će se uz poslove restauracije izrađivati i kvalitetne replike predmeta za muzejsku suvenirnicu.

Povezivanje s dizajnerima i umjetnicima omogućit će promociju njihovih proizvoda u muzeju i mogućnost da gotove proizvode prodaju u muzejskom dućanu i e-kupi portalu muzeja. Dizajnerski kutić koji planiramo u Muzeju u suradnji s obrazovnim ustanovama omogućit će dodatni razvoj kreativnih sposobnosti mladih koji će na baštinskim podlogama jačati svoje kapacitete. Dodatna atrakcija u Muzeju bit će Etno laboratorij kao posebno zanimljiv spoj nove tehnologije kojom će se transformirati tradicijski predlošci na prihvatljiv način za poduzetnike.

Implementacija projekta snažna je razvojna mogućnost Grada Zagreba budući da uključuje širok raspon dionika koji su uključeni u njegovu realizaciju i postoji jasna orijentacija Muzeja za uključivanje gospodarskih komponenti u projekt. Na taj način Muzej odgovorno sagledava investiciju kao preduvjet budućega razvoja i rasta atraktivnosti spomenika i broja gospodarskih usluga u okruženju. Projekt posebno vodi računa o generiranju novih poslova za mlade kroz razvoj interaktivnih programa za Muzej koji su zamišljeni kao konstantna aktivnost koja se nastavlja i nakon što Muzej završi ugovorene radove na projektu. Tako se ostvaruje potrebna održivost i stalno generiranje novih manjih atrakcija koje će biti povod ponovnom vraćanju posjetitelja u Muzej.

Projekt stvara hiperpovezani muzej kroz prestrukturiranje i izgradnju onih zajedničkih aktivnosti koje će rezultirati pametnim i održivim razvojem kroz uključivanje različitih dionika jer na taj način muzej jača svoj potencijal i snaži svoju društvenu ulogu kroz odgovorno korištenje kulturne baštine. Muzej će svojom novom strategijom realizirati dugoročna partnerstva s javnim i privatnim sektorima što će potaknuti nove projekte i investicije te kroz suradnju, s primjerice Hrvatskom gospodarskom komorom, omogućiti alternativno korištenje infrastrukture za zajedničke potrebe. Tako se optimizira korištenje novouređenih prostora i izbjegava „dupliranje“ istovjetnih sadržaja u zgradama te se veći prostor ostavlja za novozamišljene sadržaje.

Predviđa se održivi model upravljanja spomenikom koji generira vlastiti prihod na nekoliko ključnih točaka. Prva je baštinski resurs koji temeljimo na jedinstvenoj arhitekturi, fantastičnim zbirkama materijalne kulture te prikazom najviše razine nematerijalne kulturne baštine koja je upisna na UNESCO-ovu listu. Zatim slijede proizvodi i usluge koji proizlaze iz partnerstva s gospodarskim subjektima i s pomoću kojih Muzej direktno i indirektno povećava zapošljavanje u lokalnoj sredini i regiji. U području inovacija i kroz suradnju sa znanstvenim ustanovama osigurava se stalno uvođenje novih sadržaja i održivost razine atraktivnosti spomenika, a na to se nadovezuje i suradnja s ICT sektorom čime

se krug proizvoda i usluga proteže i u virtualne sfere te tako maksimalno širi krug korisnika. Snažna socijalna komponenta projekta postiže se povećanjem dostupnosti i brigom za uključenost različitih osjetljivih skupina, onih kojima je potrebna dodatna briga i pomoć.

MUZEJ KAO EDUKATIVNI INKUBATOR

Hiperpovezani muzej preduvjet je i za dinamičan edukativan program te poticaj oblicima e-učenja, stjecanja *multitask* kompetencija i sl. Sve to kroz poveznicu s turizmom, ugostiteljstvom i smještajnim kapacitetima osigurava pametan rast ustanove kroz postupno jačanje kompetencija i kvalitete usluga te stalne inovacije. Dodana vrijednost je i dobro razrađen marketinški plan i promocija atrakcije kroz sinergije s turizmom. Time će Etnografski muzej postati pokretač razvoja u muzejskom sektoru i platforma dobre prakse za druge muzeje. Niša koju otvara Etnografski muzej za zapošljavanje u muzejskom sektoru u pravilu je namijenjena mladoj generaciji koja je izložena velikom riziku da ne bude uključena u tržište rada do 2025., a prati i strategije ekonomski najrazvijenijih zemalja po tom pitanju.

Za uvođenje popratnih sadržaja nužna je suradnja s poduzetničkim sektorom. Slijedom toga Muzej će se povezati sa subjektima maloga i srednjega gospodarstva koji posluju u djelatnostima dizajna, djelatnostima izrade suvenira baziranih na autentičnim tradicijskim predmetima te predmetima vezanima za suvremenu supkulturu. Na taj način će se posjetiteljima pružiti novi sadržaji, povećat će se broj posjetitelja Muzeja (u srednjem roku za najmanje 300 %), utjecat će se na povećanje broja posjetitelja i na produljenje turističke sezone u samoj destinaciji čime će se utjecati na povećanje broja subjekata maloga i srednjega gospodarstva te na otvaranje novih radnih mjesta.

U sklopu planiranoga inkubatora održat će se edukacija za male i srednje poduzetnike kako bi se predstavili slijedeći edukativni programi:

Program *Industrija Berger* – europski poznati brend s početka 20. st., čiji je vlasnik bio jedan od osnivača Etnografskoga muzeja u Zagrebu, a svoju je modnu industriju temeljio na tradicijskim uzorcima. Fantastična paleta uzoraka koju čuva Muzej može biti važan resurs za oblikovanje novih proizvoda. Korištenje tih postojećih baštinskih resursa za potrebe hrvatskoga gospodarstva potrebno je ponuditi u programima edukacije koje oba partnera planiraju organizirati nakon završetka obnove zgrada u postupku provedbe projekta. Planiraju se organizirati dva seminara za poduzetnike.

Promicanje vlastitih autohtonih proizvoda odvijat će se u suradnji s glavnim partnerom – Hrvatskom gospodarskom komorom. U sklopu inkubatora planira se program *Posloži kockice za „Kupujmo hrvatsko“*. U sklopu programa zainteresirani partneri iz sektora maloga i srednjega poduzetništva će zajedno s HGK-om i EMZ-om istražiti mogućnosti inovacija kroz proces eksperimenta, evaluacije predloženih ideja i korištenja tehnologija za provedbu. Eksperimenti će se odvijati u scenarijima koji uključuju stvarno okruženje i interakciju s potrošačima. Takav pristup pomoć će vrednovanju konkurentnosti proizvoda i usluga kroz različite faze od dizajna do recikliranja. Time se potiče kontekstualni dizajn u kome korisnici sudjeluju razvijajući emotivne odnose, empatiju s okolinom i izgrađuju podršku proizvodima i uslugama u zajednici.

Stoliću prostri se naziv je programa edukacije namijenjen promicanju hrvatske gastronomije i doprinosi rješavanju problema njezine neprepoznatljivosti u Europi i svijetu. U skladu je s naporima koje hrvatske regije čine kako bi zaštitile svoje autohtone proizvode i povećale im vrijednost na stranom i domaćem tržištu. Osim otvaranjem atraktivnih ugostiteljskih sadržaja u obnovljenim objektima Muzeja (ponuda temeljena na gastronomskoj nematerijalnoj baštini Hrvatske; tematske delicije koje prate *Hod kroz godinu* planirana je *Urbana i seoska kuharica* te programi *Bakina kuhinja*).

MUZEJ POVEZUJE OBITELJ

Muzej će uvesti standard *Obiteljski prijatelj* koji promiče Grad Zagreb. Na taj način će se posjetiteljima pružiti novi sadržaji, povećat će se broj posjetitelja i utjecati na produljenje turističke sezone. Muzej se u projektu okreće i drugoj važnoj ciljnoj skupini, a to su osobe starije generacije budući da trenutne razvojne politike moraju uzeti u obzir činjenicu procesa tzv. aktivnoga starenja u kome pripadnici treće životne dobi ostaju sve duže aktivni i predstavljaju značajne potencijalne korisnike Muzeja. Stoga je projekt kroz razvoj programa s različitim udrugama osmislio niz događanja i aktivnosti koji su prilagođeni toj skupini. Pri tome se vodi računa o uspostavljanju međugeneracijskoga dijaloga i prijenosu znanja na mlađe generacije.

Osim snažnoga povezivanja s obrazovnim ustanovama predškolske i školske dobi predviđa se i uključivanje muzeja u edukaciju odraslih i na taj način doprinosi cjeloživotnom učenju.

Sintagma *hiperpovezani muzej* postavlja konkretne, mjerljive i zajednički usklađene ciljeve koji će se realizirati kroz jasno zacrtane aktivnosti. Jednako tako muzej svojim temama u novom stalnom postavu i povremenim izložbama postaje aktivni sudionik u rješavanju aktualnih izazova s kojima se društvo susreće u

cjelini. Novim rješenjima nastoji se maksimizirati dohvat i postići fleksibilnost u obradi aktualnih tema. U stalnom postavu je i predviđena izmjena pojedinih sadržaja u određenim vremenskim razmacima kako bi se ostavila mogućnost muzeju da bez velikih novih investicija unese novine i osigura dinamiku u kontaktu s publikom.

Etnografski muzej projektom promovira stratešku komponentu Grada Zagreba-*Muzej kao obiteljski prijatelj* i to kroz aktivnosti kojima se gradi međugeneracijska povezanost, omogućuje sadržajno bogat, edukativan i zanimljiv boravak svih članova obitelji u muzeju, uključujući i grupe djece s raznim poteškoćama u razvoju. Sistematičnom nadogradnjom stečenih iskustava Muzej postiže bolje rezultate u socijalnom okruženju. Standard *Obiteljski prijatelj* utjecat će i na produljenje turističke sezone u samoj destinaciji jer ima vrlo malo muzejskih sadržaja koji se nude za djecu i roditelje. Na taj način Etnografski muzej će postati pokretač razvoja u muzejskom sektoru i platforma dobre prakse za druge muzeje.

U suradnji s udrugama Muzej će razviti posebne interaktivne programe namijenjene ciljnim segmentnim skupinama korisnika (osobe s poteškoćama u razvoju, starije nemoćne osobe, djeca u bolnici, manjine i imigranti i sl.). Muzej je i do sada u svojim programima uključivao rad s osjetljivim skupinama pa kao društveno odgovorni muzej želi obogatiti tu praksu. U Muzeju se promiču poželjna ponašanja i aktivnost djece kroz igre spretnosti koje pomažu u razvijanju motorike pa će mladi inovatori oblikovati prototipove instalacija za tu vrstu igara koje koriste umjetnički dizajn inspiriran tradicijom. Posebna pozornost posvetit će se djeci s poteškoćama u razvoju te će dio interaktivnih pomagala i programa biti prilagođen razvoju njihovih kompetencija.

Program *Etnozvuk* povezuje tradiciju glazbe svijeta koja je iznimno popularna i omogućuje različita gostovanja glazbenika iz svijeta kao i naših etnoglazbenika, ansambla LADO, povezivanje s Hrvatskom glazbenom mladeži (zajednički nastupi mladih glazbenika iz različitih zemalja) te upoznavanje s drugim kulturama kroz glazbene izričaje i sl. Predviđaju se tečajevi povezani uz tradicijske plesove i glazbeni izričaj u suradnji s različitim izvođačima. Oblikuju se i antistres programi temeljeni na zvuku i pokretu (terapija zvukom, plesne terapije). Učinci su povećanje broja posjetitelja, direktno zapošljavanje animatora i edukatora (plesni i glazbeni pedagog, etnomuzikolog)

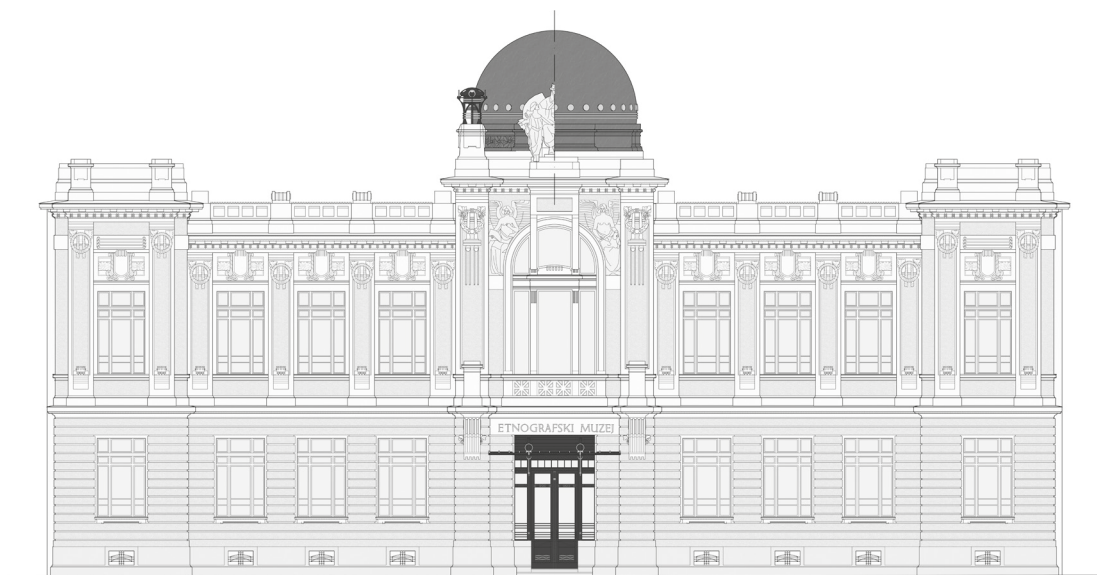
Poseban program namijenjen je mladima kroz postav *Dječji svijet*. Dio stalnoga postava posebno namijenjen djeci – muzejska igraonica i izložbeni program namijenjen najmlađim posjetiteljima – u kojem će se nuditi mogućnost da djeca provedu velik dio dana igrajući se tradicijskim i suvremenim igračkama i igrama iz cijeloga svijeta kojima se potiče radoznalost i bolje razumijevanje svijeta

oko sebe (naglasak na multikulturalnosti, toleranciji i uvažavanju različitosti od najranije dobi). Osim igranja, djeci se nudi i široka lepeza edukativnih programa vezanih uz ostatak stalnoga postava (mali istraživači, mali tkalci, mali vrtlari, mali lončari), kao i tematske proslave dječjih rođendana. Učinci, osim povećanja broja posjetitelja, jesu i direktno zapošljavanje edukatora i animatora.

ZAKLJUČAK

Budući da je osnivač Etnografskoga muzeja Grad Zagreb, dodjelom dvorišne zgrade u Kačićevoj 9/2 omogućio Muzeju preseljenje velikoga dijela muzejske građe u nove čuvaonice koje će se tamo urediti kao i preseljenje radnih prostora za zaposlenike, povećale su se prostorne mogućnosti za dopunu stalnoga postava novim sadržajima. Također je otvorena mogućnost proširenoga prikaza već odabranih tema. Više prostora je na raspolaganju raznim sadržajima za ugodan boravak posjetitelja i korisnika, a postizanje sporazuma s Hrvatskom gospodarskom komorom o uređenju dvorišta za odvijanje posebnih programa te instalacija vanjskoga lifta također su dodatno povećale prostor za stalnu muzejsku ekspoziciju.

Prednost planiranoga korištenja EU fondova je cjelovita provedba investicije koja se može realizirati samo sinergijom ključnih dionika, a to su Grad Zagreb, Ministarstvo kulture i EU fondovi. Stoga je muzeološki program bilo potrebno prilagoditi usuglašenim strategijama koje je Republika Hrvatska potpisala s Europskom komisijom i nastavno na njih oblikovala nacionalne i lokalne strateške dokumente. Svaki projekt prijavljen na poziv mora argumentirati na koje se ciljeve i mjere u tim strategijama poziva. Odobrenim financiranjem projektne dokumentacije čitavoga projekta *Obnovljena baština za pametan i održiv razvoj u hiperpovezanom svijetu* Muzej će detaljno razraditi potrebne prostorne segmente i ishoditi potrebne dozvole nadležnih tijela za obje zgrade Muzeja.

EUROPSKA UNIJA
ZAJEDNO DO FONDOVA EU

EUROPSKI STRUKTURNI
I INVESTICIJSKI FONDOVI

Operativni program
KONKURENTNOST
I KOHEZIJA

